

DIJALOG ZA BUDUĆNOST

MOJ ZAVIČAJ KROZ VRIJEME

Helsinški odbor za ljudska prava u Republici Srpskoj je nevladina, nestranačka, neprofitabilna organizacija koja se od svog osnivanja bavi zaštitom, promocijom i monitoringom ljudskih prava u Bosni i Hercegovini i regionu. Aktivnosti organizacije realizuju se u okviru tri glavna programa: obrazovanje o ljudskim pravima, suočavanje sa prošlošću, ekonomska i socijalna prava.

Helsinški odbor za ljudska prava u Republici Srpskoj, u saradnji sa Asocijacijom XY iz Sarajeva i Centrom za suočavanje sa prošlošću DOCUMENTA iz Zagreba, pokrenuo je projekat pod nazivom "Moj zavičaj kroz vrijeme". Ovaj projekat se realizuje u okviru programa "Dijalog za budućnost" koji implementiraju UNDP, UNICEF i UNESCO u partnerstvu sa Predsjedništvom Bosne i Hercegovine. Program "Dijalog za budućnost" se finansira sredstvima Ureda Ujedinjenih Nacija za podršku izgradnji mira /Fonda za izgradnju mira (PBF). Projekat "Moj zavičaj kroz vrijeme" će se realizovati u periodu od 21.04. – 21.12.2015. godine.

CILJ PROJEKTA

Cilj projekta "Moj zavičaj kroz vrijeme" je da doprinese inovativnom izučavanju istorije kroz uvođenje dijaloga o istorijskim događajima i kulture sjećanja u formalno obrazovanje u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj.

SPECIFIČNI CILJEVI PROJEKTA:

- ❖ Unapređenje saradnje između osam škola u BiH i Republici Hrvatskoj u razvoju i implementaciji inkluzivnih, multiperspektivnih, participativnih i inovativnih metoda učenja i podučavanja o nedavnoj prošlosti, kao osnov za izgradnju tolerancije, empatije, interkulturalizma i vještina nenasilnog rješavanja sukoba kod mladih srednjoškolskog uzrasta.
- ❖ Unapređenje vještina učenika/ca srednjih škola i njihovih profesora/ca u razvoju i primjeni istraživanja na lokalnom nivou, koji doprinose razumjevanju razvoja zajednice kroz vrijeme obilježeno stradanjima i ratnim naslijeđem, uz primjenu dijaloga i nenasilja.
- ❖ Ponuditi model inkluzivnih inicijativa za oblikovanje kulture sjećanja, dijaloga, suočavanja sa prošlošću, koji poštuje različitost i promoviše empatiju, solidarnost, razumijevanje ratnih patnji i naslijeđa.

ZAŠTO?

Selektivni oblici sjećanja, kao što je slučaj u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, imaju veoma negativan uticaj na mlade generacije, jer istoriju i događaje iz bliske prošlosti ne prikazuju na osnovu utvrđenih činjenica, niti na bazi ozbiljnih istraživanja, nego se oslanjaju na mitove i poluistine. Na ovaj način se mladi onemogućavaju da spoznaju obim patnji i stradanja tokom ratne prošlosti, te da jasno naprave razliku između herojstva i zločina. Etnokonfesionalno i etnički oblikovana društva, kao što je slučaj sa BiH i Hrvatskom, ne dozvoljavaju istinski dijalog i suočavanje sa sopstvenim zločinima, već daju prostor za glorifikaciju zločina i zločinaca, te marginalizaciju žrtava i manjinskih grupa. Selektivnom pristupu interpretaciji nasilne prošlosti, koja ima uticaj na sve segmente društva, pa i na obrazovanje mladih generacija, ne može se suprotstaviti jednostavnom formulom i zahtjevom da se uspostavi „zajednička istina“. Tokom proteklih godina slični zahtjevi nisu urodili plodom, niti su ova dva društva doveli blizu konsenzusa po pitanju događaja iz nedavne prošlosti. Postojanje različitih i međusobno suprotstavljenih narativa o nedavnoj prošlosti predstavljaju realnost u BiH i Hrvatskoj. Stoga je neophodno uspostaviti prostor da se upravo o tim različitim narativima otvoreno razgovara, kako bi se omogućila razmjena i razumjevanje drugačijih stavova.

ŠTA? KO? GDJE?

Projekat “Moj zavičaj kroz vrijeme” će, kroz uključivanje 24 profesora/ice istorije iz osam srednjih škola u BiH i Hrvatskoj i njihovih 240 učenika/ca, pružiti inovativan, visoko participativan i inkluzivan način istraživanja, analiziranja i izučavanja istorije lokalnih zajednica, koji će se sumirati i predstaviti kroz interaktivnu izložbu dobijenih rezultata. Mladim ljudima se na ovaj način pruža mogućnost da istražuju i dokumentuju određene činjenice, da primjenjuju naučene lekcije iz oblasti kulture sjećanja, te otvaraju pitanja potrebe za individualnim, lokalnim pristupom izgradnje kulture memorijalizacije i komemoracije, zasnovane na ljudskim žrtvama i patnjama.

Ovim projektom mi nastojimo da unaprijedimo nastavne planove i programe iz oblasti istorije, sociologije, demokratije i ljudskih prava, sa osvrtom na period 1992-95, kao i posljedice koje je taj period ostavio na društvo. Redovne evaluacije unutar programa su potvrdile da učenici lakše obrađuju i usvajaju osjetljive teme, te grade vještine razumijevanja i empatije kroz interaktivne i participativne metode učenja.

Nakon uspješno završene pripremne faze, tokom koje su definisani akcioni planovi, smjernice za monitoring i evaluaciju projekta i saradnja sa javnošću, uslijedilo je uspostavljanje formalne saradnje sa srednjim školama u BiH i Hrvatskoj. Ukupno devet škola je uključeno u realizaciju projektnih aktivnosti.

Srednje škole iz BiH koje su uključene u projektne aktivnosti su:

- ❖ Gimnazija “Filip Višnjić” iz Bijeljine
- ❖ Ekonomska škola iz Bijeljine
- ❖ Gimnazija “Meša Selimović” iz Tuzle
- ❖ Gimnazija “Petar Kočić” iz Zvornika
- ❖ Elektrotehnička škola iz Prijedora

Srednje škole iz Hrvatske već su učestvovala u projektima “Moj zavičaj kroz vrijeme” kroz dva ciklusa, te će nam njihovo iskustvo u mnogome pomoći da realizujemo ovaj projekat. To su slijedeće škole:

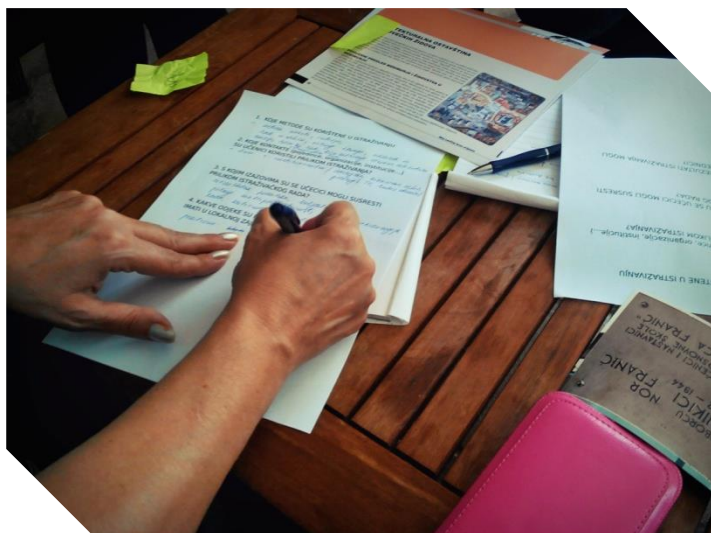
- ❖ Ekonomska škola Pula
- ❖ Srednja škola Čakovec
- ❖ Gimnazija Dubrovnik

OBUKA ZA PROFESORE/ICE ISTORIJE/HISTORIJE I SRODNIH PREDMETA

Ova obuka održana je od 13.06 do 15.06.2015. godine u Etno selu “Stanišići”. Na obuci su bili učestvovali/e profesori/ce iz uključenih škola iz BiH i Republike Hrvatske. Tokom obuke profesori/ce su radili/e na izradi zajedničke metodologije, koju će primjeniti u radu sa učenicima/cama. Metodologija istraživanja će se dodatno unaprijeđivati i nakon provedene obuke nastavnika/ca, a uz konsultacije i stručnu pomoć projektnog osoblja iz partnerskih organizacija.

Tokom trodnevne obuke profesori/ce su obučeni/e o temama iz oblasti kulture sjećanja i procesa izgradnje povjerenja na lokalnom nivou, važnosti memorizacije i komemoracije za procese izgradnje identiteta i procese suočavanja sa prošlošću, te o načinima primjene društvenih istraživanja o osjetljivim temama.

Nakon provedene obuke za delegirane profesore/ce iz uključenih škola, grupa obučenog nastavnog kadra je stečena znanja i vještine prenijela na jedan dio svojih učenika/ca. U svakoj od uključenih škola 30 učenika/ca koji su pokazali interesovanje za učešće u projektu su obučeni od strane svojih profesora/ca da započnu prosek istraživanja u svojim lokalnim zajednicama, pod nazivom "Moj zavičaj kroz vrijeme".

OBUKA UČENIKA/CA

Gimnazija "Filip Višnjić" Bijeljina

Obuka je održana 23.06.2015. godine. Tokom obuke učenici/e su upoznati/e sa projektom i odabranom temom "Kurjak nekad i sad" (fabrika "Kurjak" kao simbol razvoja privrede Bijeljine). Obuka se sastojala iz dvije radionice: "Iskustva učenika o razvoju privrede u Bijeljini" i "Privreda nekad i sad". Rezultati i zaključci do kojih su učesnici/e došli/e tokom obuke su: postoji potreba da se prikaže razvoj grada u bivšoj Jugoslaviji i život ljudi u ovom periodu, koji će se tokom poslednje faze projekta predstaviti javnosti u vidu izložbi u BiH i Republici Hrvatskoj.

Ekonomska škola Bijeljina

Obuka je održana 24.06.2015. godine. Nakon upoznavanja sa projektom i temom “Nacionalne manjine u Bijeljini kroz vjerske objekte”, učenici/e su podijelili/e svoja iskustva o porodičnoj istoriji. Realizovana je i radionica o poznavanju nacionalnih manjina u Bijeljini. Učenici/e, profesori/ce i projektni tim su usaglasili aktivnosti koje treba da uslijede u narednom period, uključujući: obilazak gradskog muzeja, intervju sa predstavnicima/icama manjinskih zajednica sa područja grada Bijeljine, obilazak vjerskih objekata postojećih nacionalnih manjina, te istraživanje porodične istorije, i sl

Gimnazija Meša Selimović, Tuzla

Obuka u Gimnaziji "Meša Selimović" je održana 26.06.2015. godine. Tokom obuke učenici/e su upoznati/e sa projektom i odabranom temom "Tragična sudbina Fride Laufer i Envera Šiljka". Tom prilikom učenici/ce su razradili/e metodologiju koju će koristiti prilikom istraživanja, te odredili koja mjesta koja će posjećivati kako bi prikupili informacije potrebne za sprovedbu istog. Pored obuke, profesori/ce su održali I radionicu "KO SAM JA", u okviru koje su učenici/e predstavili/e svoju porodičnu genezu.

Gimnazija "Petar Kočić" Zvornik

Obuka je održana 30.06.2015. godine. Nakon uvodnog izlaganja menadžerice projekta, profesori/ce su sa učenicima/icama razradili/e temu "Zvorničke registarske tablice". Istom prilikom, učenici/e zvorničke gimnazije su imali/e privilegiju da budu dio TV serijala realizovanog u okviru programa "Dijalog za budućnost" - "JUMP OUT". Nakon toga su dogovorene aktivnosti za naredni period, poput: prikupljanja arhivske građe, fotografija, isčitavanja službenih dokumenata, itd.

Elektrotehnička škola Prijedor

Obuka je održana 25.06.2015. godine. Nakon uvodnog izlaganja menadžerice projekta i profesora/ca ove škole učenici/e su podijelili/e detalje iz svoje porodične istorije. Tema kojom će se baviti učenici/e je "Ljubija između dva svjetska rata". Na obuci su dogovoreni naredni koraci: terensko istraživanje, obilazak spomen kuće dr. Miladina Stojanovića, obilazak muzeja "Kozara", i drugi.

ČLANOVI PROJEKTOG IMPLEMENTACIONOG TIMA:

Tanja Tomić, Helsinški odbor za ljudska prava u Republici Srpskoj

Maja Vidić, Helsinški odbor za ljudska prava u Republici Srpskoj

Dea Marić, Centar za suočavanje s prošlošću Documenta

Marko Smokvina, Centar za suočavanje sa prošlošću Documenta

SREDNJE ŠKOLE KOJE SU DO SADA PREPOZNALE VAŽNOST OVOG PROJEKTA I DALE DOPRINOS PROJEKTU SVOJIM UČEŠĆEM:

Gimnazija "Filip Višnjić", Bijeljina

Ekonomska škola, Bijeljina

Gimnazija "Meša Selimović", Tuzla

Gimnazija "Petar Kočić", Zvornik

Elektrotehnička škola, Prijedor

Gimnazija, Sanski Most

Gimnazija, Dubrovnik

Srednja škola, Čakovec

Ekonomska škola Pula

PROJEKAT:
MOJ ZAVIČAJ KROZ VRIJEME

Implementira/realizuje

HELSINŠKI ODBOR ZA LJUDSKA PRAVA U REPUBLICI SRPSKOJ

Račanska 31

76300 Bijeljina

Tel/Fax: +38755210851

e-mail: helcomm@teol.net

www.helcommrs.org

PROJEKAT PODRŽAN OD STRANE:

